

1. domácí úlohy

1)

Zadání

Graf nazvěme *asymetrickým* obsahuje-li jeho grupa automorfismů pouze identitu. Zkonstruuje nekonečně mnoho navzájem neisomorfních asymetrických grafů.

Řešení

Jako naši množinu neisomorfních asymetrických grafů vezměme množinu $\mathcal{G} = \{G_7, G_8, \dots\}$. G_n definujeme jako

$$G_n = ([n], \{\{1, 2\}, \{1, 3\}, \{3, 4\}, \{1, 5\}, \{5, 6\}, \{6, 7\}, \dots, \{n-1, n\}\})$$

Protože se jedná o grafy s různým počtem vrcholů neexistuje mezi nimi isomorfní zobrazení.

Ukažme, že se jedná o asymetrické grafy.

Aby zobrazení f bylo automorfismus, tak musí platit $f(1) = 1$, protože se jedná o jediný uzel stupně 3.

Dále určitě musí platit $f(2) = 2$, protože to je jediný uzel stupně 1, který je zároveň spojený s uzlem stupně 3.

Nakonec musí platit, že $f(3) = 3$ a $f(4) = 4$, protože uzel 4 musí sousedit s uzlem, který sousedí s uzlem stupně 3.

Podobné tvrzení tedy platí i pro uzly 5, ..., n . Tedy existuje pouze jedno zobrazení a to identita.

2)

Zadání

Pro daný graf $G = (V, E)$, uvažujme následující relaci \rightsquigarrow na V : pro dva (ne nutně různé) vrcholy $u, v \in V$ řekneme, že u je v relaci s w , tzn. $u \rightsquigarrow w$, jestliže existuje cesta v G z u do w . Dokažte, že \rightsquigarrow je ekvivalence na V .

Řešení

Aby relace byla ekvivalencí, musí být reflexivní, symetrická a tranzitivní.

Předpokládáme tedy graf $G = (V, E)$, $v_i \in V$, $e_j \in E$, kde $i, j \in [n+k]$.

Dokažme reflexivitu, tj. $\forall u \in V : u \rightsquigarrow u$.

Toto tvrzení platí triviálně, jako cestu volíme jednočlennou posloupnost (u) .

Dokažme symetrii, tj. $\forall u, w \in V : u \rightsquigarrow w \implies w \rightsquigarrow u$.

Předpokládáme tedy existenci cesty z u do w , tedy posloupnost

$$(u, e_1, v_1, e_2, \dots, v_{n-1}, e_n, w)$$

Zřejmě existuje cesta z w do u , stačí přetočit předchozí posloupnost, tedy

$$(w, e_{n-1}, v_{n-1}, \dots, v_1, e_1, w)$$

Nakonec dokažme tranzitivitu, tj. $\forall u, w, x \in V : u \rightsquigarrow w \wedge w \rightsquigarrow x \implies u \rightsquigarrow x$.
Existuje tedy cesta z u do w a cesta z w do x , tedy

$$(u, e_1, v_1, e_2, \dots, v_{n-1}, e_{n-1}, w)$$

$$(w, e_{n+1}, v_{n+1}, e_{n+2}, \dots, v_{n+k-1}, e_{n+k-1}, x)$$

Nejprve řešme triviální případ, kdy $\nexists a \in [n], b \in \{n+1, n+2, \dots, n+k\}, v_a = v_b$.

V tomto případě existuje cesta ve tvaru

$$(u, e_1, v_1, e_2, \dots, v_{n-1}, e_{n-1}, w, e_{n+1}, v_{n+1}, e_{n+2}, \dots, v_{n+k-1}, e_{n+k-1}, x)$$

Nakonec řešme případ kdy $\exists a \in [n], b \in \{n+1, n+2, \dots, n+k\}, v_a = v_b$.
Nejmenší a pro které $\exists b$ tak, že rovnost $v_a = v_b$ platí označme jako h , korespondující b (existuje pouze jedno) označme jako g . Jako cestu můžeme poté volit jako

$$(u, e_1, v_1, e_2, \dots, v_{j-1}, e_{j-1}, v_h = v_g, e_{g+1}, v_{g+1}, \dots, v_{n+k-1}, e_{n+k-1}, x)$$

Tímto jsme ukázali, že \rightsquigarrow je ekvivalence. □

3a)

Zadání

Dokažte, že každý graf G s alespoň dvěma vrcholy obsahuje dvojici různých vrcholů se stejným stupněm. Jinými slovy, $\exists u, w \in V(G)$ tak, že $u \neq w$ a $\deg_G(u) = \deg_G(w)$.

Řešení

Ukážeme sporem.

Jako V vezměme $[n]$.

Předpokládáme, že existuje graf $G = (V, E)$ ve kterém neexistuje dvojice různých vrcholů se stejným stupněm.

Proto tedy můžeme vrcholy označit tak, že $\deg_G(v_0) = 0, \deg_G(v_1) = 1, \dots, \deg_G(v_n) = n$.

Ale toto je spor, protože vrchol v_0 nemá být spojen s žádným dalším vrcholem ale, vrchol v_n má být spojen se všemi vrcholy.

Tím jsme ukázali, že každý graf obsahuje dvojici různých vrcholů se stejným stupněm.

3b)

Zadání

Bud' δ přirozené číslo. Dokažte, že každý nenulový graf, kde každý vrchol má stupeň alespoň δ , obsahuje cestu s δ hranami.

Řešení

Důkaz provedeme sestrojením cesty v obecném nenulovém grafu $G = ([n], E)$, kde každý vrchol má stupeň alespoň δ .

Počátek cesty označme jako v_0 . Zvolme jednu hranu z E (je jich alespoň δ) které obsahují v_0 , tu označme jako e_1 . Druhý vrchol, který e_1 obsahuje, označme jako v_1 .

Počet hran z E obsahujících v_1 , které ještě součástí hledané cesty nejsou, je alespoň $\delta - 1$. Jednu z nich zvolme a označme e_2 , vrchol který v hledané cestě ještě není označme v_2 .

Tento krok opakujeme, v k -tém kroku máme cestu $v_0, e_1, v_1, \dots, v_k$.

Počet hran z E , které obsahují v_k a neobsahují žádný z vrcholů $v_j, j \in [k - 1]$ je $\delta - k$.

Jednu z těchto hran zvolíme a označíme e_{k+1} .

Vrchol který v hledané cestě ještě není označme v_{k+1} .

Tento krok můžeme opakovat dokud $k \neq \delta$. Poté není zaručena existence hrany z E , která by spojovala v_δ s vrcholem, který v námi konstruované cestě není.

V grafu tedy existuje cesta $v_0, e_1, v_1, \dots, e_\delta, v_\delta$, která zřejmě obsahuje δ hran.

□

4)

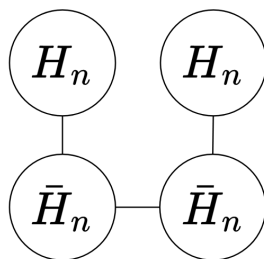
Zadání

Nazvěme graf G *doplňkem sebe sama* platí-li, že G je isomorfní svému doplňku \bar{G} . Zkonstruuje nekonečně mnoho navzájem neisomorfních grafů G jež jsou doplňkem sebe sama.

Řešení

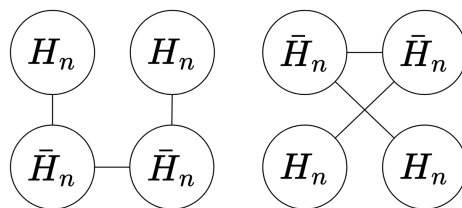
Označme H_n graf s n vrcholy, kde každý vrchol je propojený s každým, tedy $(n - 1)$ -regulární graf. Jeho doplněk označme jako \bar{H}_n .

Sestrojme graf jako na obrázku.

Čarou mezi dvěma grafy rozumíme to, že každý vrchol z jednoho grafu je spojený s každým vrcholem v druhém grafu.

Pokud provedeme doplněk tohoto grafu, dostaneme graf jak je vidět na následujícím obrázku. Je zřejmé, že podgraf H_n se stane svým doplňkem a že pokud mezi dvěma podgrafy jsou všechny vrcholy spojeny, tak po provedení doplňku nebudou spojeny žádné.

Levý graf je tedy doplněk pravého, a tyto grafy jsou isomorfní. Graf je tedy námi hledaným doplňkem sebe sama.

Grafy pro různá n jsou mezi sebou zřejmě neisomorfní, protože mají různý počet vrcholů.

Tím jsme zkonstruovali nekonečně mnoho navzájem neisomorfních grafů G jež jsou doplňkem sebe sama.

5)

Zadání

Graf nazvěme *d-regulárním*, jestliže všechny jeho vrcholy mají stupeň přesně d . Určete všechny dvojice čísel n a d , kde $0 \leq d \leq n - 1$, takové, že existuje d -regulární graf s n vrcholy.

Řešení

Předpokládejme graf s n vrcholy, $V = [n]$.

Zavedme následující značení pro $k > 0$

$$E_k = \{\{0, k \bmod n\}, \{1, 1 + k \bmod n\}, \{2, 2 + k \bmod n\}, \dots, \{n - 1, k - 1 \bmod n\}\}$$

Všimněme si, že každé číslo se objeví právě ve dvou neuspořádaných dvojicích.

Pro $k = 0$ definujeme

$$E_0 = \{\}$$

Vidíme, že triviálně platí následující tvrzení $\forall a, b < n/2 \in \mathbb{N}_0, a \neq b \implies E_a \cap E_b = \emptyset$.

Nyní můžeme explicitně konstruovat d -regulární grafy následujícím způsobem.

d -regulární graf označme jako G_d , vezměme $2h = n - 1$ pro n liché, $2h = n - 2$ pro n sudé.

$$\begin{aligned} G_0 &= (\mathbb{V}, E_0) \\ G_2 &= (\mathbb{V}, E_0 \cup E_1) \\ G_4 &= (\mathbb{V}, E_0 \cup E_1 \cup E_2) \\ G_6 &= (\mathbb{V}, E_0 \cup E_1 \cup E_2 \cup E_3) \\ &\dots\dots\dots \\ G_{2h-2} &= (\mathbb{V}, \bigcup_{i=0}^{h-1} E_i) \\ G_{2h} &= (\mathbb{V}, \bigcup_{i=0}^h E_i) \end{aligned}$$

Tímto způsobem jsme zkonstruovali všechny sudé regulární grafy pro libovolný počet vrcholů.

Dále využijme následujícího tvrzení.

Lemma. Pokud pro n vrcholů existuje d -regulární graf, tak pro n vrcholů existuje i $(n - 1 - d)$ -regulární graf.

Důkaz. Důkaz je triviální, stačí si uvědomit že v d -regulárním grafu s n vrcholy, má každý vrchol d hran z $n - 1$ možných.

Jeho doplněk je poté $(n - 1 - d)$ -regulární graf. \square

Díky tomuto lematu a předchozí konstrukci dokážeme pro každé sudé n zkonstruovat všechny d -regulární grafy, kde platí $0 \leq d \leq n - 1$.

Nakonec se zabývejme zbývajícím případem, kdy n a d jsou lichá čísla. Vyjděme z principu sudosti a d -regularity hledaného grafu.

$$\begin{aligned} \sum_{v \in V} \deg_G(v) &= 2|E| \\ \sum_{v \in V} d &= 2|E| \\ nd &= 2|E| \end{aligned}$$

Jak vidíme tak pro n a d liché tato rovnost není splněna, protože na levé straně je liché a na pravé straně sudé číslo. A tedy neexistuje d -regulární graf s n vrcholy, pro n a d lichá.

Množina všech uspořádaných dvojic (n, d) tak, že pro ně existuje d -regulární graf s n vrcholy nakonec vypadá následovně.

$$\{(n, d) \in \mathbb{N}^2 \mid 0 \leq d \leq n - 1 \wedge nd \text{ je sudé číslo}\}$$